گذر

مجوز برداشت ۱۰ میلیارد دلاری بانک‌ها از حساب ذخیره ارزی

■ کمیسیون تلفیق لایحه بودجه با اختصاص ۱۰ هزار میلیارد تومان از حساب ذخیره ارزی به بانک‌ها برای ارایه وام به بخش خصوصی موافقت کرد. جبار کوچکی‌نژاد، نماینده مردم رشت و عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۹۰ مجلس در گفت‌وگو با فارس با اشاره به جلسه این کمیسیون گفت: در جلسه دیروز، اعضای کمیسیون مصوب کردند که ۱۰ هزار میلیارد تومان از حساب ذخیره ارزی و وجوه اداره شده به بانک‌ها اختصاص یابد. وی درباره این مصوبه خاطرنشان کرد: در صورت تایید نهایی این مصوبه، بانک‌ها باید از این رقم به منظور ارایه وام به بخش خصوصی استفاده کنند. عضو کمیسیون تلفیق مجلس تصریح کرد: البته دولت در این خصوص پنج هزار میلیارد تومان پیشنهاد داده بود که کمیسیون تلفیق این میزان را به ۱۰ هزار میلیارد تومان افزایش داد. کوچکی‌نژاد همچنین اظهار داشت: در جلسه دیروز همچنین مقرر شد که هفت هزار میلیارد تومان اوراق مشارکت توسط شهرداری‌ها البته با ضمانت خودشان به منظور انجام فعالیت‌های عمرانی منتشر شود.

تصویب واگذاری پنج شرکت بورسی و فرابورسی برای عرضه در اردیبهشت

■ معاون سازمان خصوصی‌سازی با اعلام تصویب واگذاری بلوکی پنج شرکت بورسی و فرابورسی از عرضه سهام این شرکت‌ها در اردیبهشت ماه خبر داد. مهدی عقدایی، با اشاره به برگزاری نخستین جلسه هیات واگذاری که روز گذشته با حضور وزیر اقتصاد برگزار شد، به فارس گفت: در این جلسه مقرر شد سهام بلوکی پنج شرکت مشمول اصل ۴۴، حفاری شمال، پالایشگاه تبریز، سرمایه‌گذاری رنا، بانک صادرات و شرکت فرابورسی مهندسی بالاست به صورت بلوکی واگذار شوند. وی ادامه داد: براین اساس، ۵۰ درصد به‌علاوه یک سهم حفاری شمال به صورت نقد و اقساط (که در سال گذشته معامله آن قطعی نشده بود)، ۱۵ درصد سهام پالایش نفت تبریز، چهار درصد سهام سرمایه‌گذاری رنا به صورت نقد و پنج درصد سهام بانک صادرات (در پی عدم فروش سال گذشته این بلوک) از طریق بورس واگذار خواهند شد. وی با بیان اینکه واگذاری حداقل ۶۷ درصد سهام شرکت بالاست (خدمات مهندسی ساختمان و تاسیسات راه‌آهن) به صورت نقد و اقساط از طریق فرابورس از دیگر مصوبات اولین جلسه هیات واگذاری بود، در رابطه با زمان واگذاری بلوکی این پنج شرکت هم توضیح داد: طبق برنامه‌ریزی‌های به عمل آمده در صورتی که آگهی واگذاری این شرکت‌ها تا چهارشنبه جاری در روزنامه‌ها درج شود، ۱۲ روز بعد از درج این آگهی، سهام سه شرکت پالایش نفت تبریز، سرمایه‌گذاری رنا و پنج درصد بانک صادرات از اوایل اردیبهشت ماه عرضه خواهند شد. سهام دو شرکت دیگر هم در روزهای بعد از واگذاری این سه شرکت عرضه می‌شود. این معاون سازمان خصوصی‌سازی با اشاره به برنامه این سازمان برای فروش بورسی، مزایده‌ای و مذاکره‌ای حدود ۳۵۰ شرکت گروه اول و ۴۶ شرکت گروه دوم و مشمول اصل ۴۴ در سال جاری خاطر نشان کرد: درحالی واگذاری حدود ۱۰ شرکت پالایشگاهی از جمله پالایشگاه بندرعباس، کرمانشاه، شیراز و تهران در اولویت قرار دارند که علاوه بر این شرکت‌ها، عرضه اولیه سهام شرکت‌هایی چون هلدینگ خلیج‌فارس، ملی حفاری ایران، ذوب‌آهن و دیگر شرکت‌ها هم در برنامه واگذاری سال جاری سازمان خصوصی‌سازی قرار دارند.

گوشت و برنج از اروگوئه برای تامین نیاز بازار وارد می‌شود

■ وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه ایران توانایی صادرات ماشین‌آلات، ادوات کشاورزی و تراکتور را به دیگر کشورها دارد، گفت: اروگوئه می‌تواند با صادرات پشم، گوشت، برنج و دانه‌های روغنی به ایران، نیاز کشور را در این زمینه تامین کند. به گزارش مهر، صادق خلیلیان در دیدار با وزیر امور خارجه اروگوئه گفت: ایران علاقه‌مند همکاری در زمینه کشاورزی، دامپروری، شیلات و صنایع جانبی مرتبط با این حوزه است و می‌توان همکاری‌ها در زمینه تولید و مبادله محصولاتی چون پشم، برنج، ملکه زنبورعسل، میگو و ماهیان خاویاری را افزایش داد. وزیر جهاد کشاورزی برگسترش همکاری در زمینه تامین تراکتور، ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی مورد نیاز اروگوئه تاکید کرد و گفت: جمهوری اسلامی ایران از توانمندی کافی برای احداث واحدهای تولید ادوات کشاورزی اروگوئه برخوردار است. وی افزود: اروگوئه هم می‌تواند بخشی از نیاز ایران به پشم، گوشت، برنج و دانه‌های روغنی را تامین کند و در مقابل انواع کودهای شیمیایی و اوره را از ایران وارد کند. وی با اشاره به مذاکرات و تفاهم‌نامه‌های امضا شده میان دو کشور در سال گذشته گفت: به زودی هیات‌های کارشناسی برای عملیاتی کردن موافقت‌نامه‌ها به اروگوئه اعزام می‌شوند. آلما گرو، وزیر امور خارجه اروگوئه نیز در این دیدار بر گسترش همکاری‌ها در زمینه کشاورزی، دامپروری و شیلات اعلام آمادگی کرد و گفت: باید راه‌های تبادل دوجانبه با یکدیگر را افزایش دهیم. وزیر امور خارجه اروگوئه پیشنهاد وزیر جهاد کشاورزی مبنی بر تامین تراکتور و ادوات کشاورزی از طرف ایران را بسیار مناسب عنوان کرد و گفت: این همکاری منافع مشترک را به همراه دارد. وی در ارتباط با روابط بازرگانی ایران و اروگوئه گفت: در سال جاری برداشت برنج در این کشور بسیار مناسب بود که از این طریق می‌توان کمبودهای ایران را در این زمینه تامین کرد و صادرات سویا و ذرت را هم گسترش داد. وی افزود: ایران دارای آزمایشگاه‌های پیشرفته‌ای در زمینه دامپزشکی است که می‌توانیم در این زمینه با یکدیگر همکاری داشته باشیم.

وال استریت ایرانی نابود شد

خیابان بن بست اقتصاد

بهراد مهرجو

عکس: عباس کوثری/ شرق

رویا که عیب نیست، رویا بافی هم ننگ نیست. زورق خیال می‌تواند دریای «وهم» را بپیماید و به مقصودی برسد یا سرانجامی نیابد و مدام در همان دایره بسته خیال سرگردان بماند. حرکت‌ها ناگهانی ادامه دارد که به قول دکتر مرتضی مردیها: «دریایی از حسرت در پیش و کوه منجمدی از آرزوها درون آن شناور. آفتاب تموز واقع بینی هم از کوه می‌تراشد و به دریا می‌ریزد. زورق فکر سخت توفان زده است اما کماکان غلبه با شور است و شوق و امید.» حرکت همچنان تداوم می‌یابد تا هنگامی که مقصد به بن بست ختم می‌شود و دیگر رویاها به همان «کوه یخ» می‌ماند که آب می‌شود. دیرزمانی در تهران هم گروهی از مردان اقتصادی گرد هم آمدند و «قایق» رویایی خود را در دریای متلاطم آرزوها به حرکت در آوردند. آنان فرنگ رفته بودند و در حسرت اقتصادی که نسبتی به غرب برده باشد، می‌ساختند و می‌سوختند. چنین شد که رویای «وال استریت ایرانی» در ذهن گروهی تکنوکرات نقش بست. ولی عاقبت ایده آنها به سان همان کوه یخ در اقیانوس رویاها با نوازش آفتاب تموز آب شد.

■■■

در مذمت نام‌ها

یک نمونه از تضاد موسوم ایده و عمل خیابانی در مرکز تهران است که قصد داشت قلب اقتصاد بخش خصوصی ایران شود و اکنون پایگاه ساختمان‌های نماینده اقتصاد دولتی شده است.

خیابانی که روزگاری قصد داشت به «وال استریت» ایران بدل شود، در دهه ۸۰ با مسجد امام صادق به تولیت آیت‌الله مهدوی‌کنی آغاز می‌شود و در نیمه راه به لانه جاسوسی می‌رسد و در انتها نیز به میدان سپاه ختم می‌شود. میدان «سپاه» در کنار قرارگاه نیروی انتظامی برای رسیدگی به امور مشمولان نظام وظیفه، ابتدا و انتهای رویایی وال استریت ایرانی را می‌سازند. خیابان «طالقانی» یا همان «تخت جمشید» عهده رویاها در سال‌های پس از انقلاب به پاس تقدیر از روحانی انقلابی، آیت‌الله طالقانی به نام او ثبت شد. خیابان طالقانی در دهه ۵۰ رویایی جذاب برای فعالان اقتصادی شده بود. آنان تصمیم داشتند تا نمونه‌ای مشابه از رفتاری غربی را برای تجارت و اقتصاد ایران بسازند. کلنگ کار را هم زده بودند ولی از اقبال بد آنان سرانجام «وال استریت» ایرانی به جایی نرسید و خیابان تجارت بخش خصوصی به پایگاه نهادهای دولتی بدل شد. این گونه دیوار وال استریت فروریخت.

ایده از کجا آمد؟

«وال استریت ایرانی». چنین ایده‌ای را یکی از سرمایه‌داران دهه ۵۰ مطرح کرده بود. نزدیکان خیامی و برخوردار نقل می‌کنند که این دو قصد داشتند نمونه‌ای مشابه از خیابان آمریکایی را در ایران تاسیس کنند. هردو نیز یکسره نشانی خیابانی در میانه شهر تهران را گرفته بودند که هم به شمال شهر نزدیک بود و هم به جنوب دسترسی داشت. شمال شهر برای سکونت صاحبان بنگاه‌ها و صنایع مناسب بود و جنوب به بازار تهران دسترسی داشت. خیابان تخت جمشید، از شرق به سفارت آمریکا و از غرب با ساختمان‌های اداری مرکزی شهر تهران همسایگی داشت. در میانه راه پل حافظ آسمان خیابان را می‌شکافت و راهی هموار به جنوب می‌ساخت. در ظلع جنوبی پل هم ساختمان دانشگاهی قرار داشت که مغز متفکر اقتصاد ایران شده بود.

«پلی تکنیک» هم مهندسان و هم مبارزان انقلابی را همزمان پرورش می‌داد. کمی پایین‌تر از دانشگاه، دبیرستان ماندگار البرز هم جایگاهی ویژه برای خود ساخته بود. آنانی که قصد کرده بودند، خیابان میانه شهر تهران را به وال استریت بدل سازند، به خوبی می‌دانستند که دانشگاه و دبیرستان البرز هردو وجاهتی خاص به خیابان خواهند بخشید. کمی دورتر از این دو ولی، طالقانی مزایایی دیگر هم داشت. در نیمه انتهای خیابان پارکی ساخته شده بود که سابقه آن را به دوره قاجار نسبت می‌دهند. خانه‌ای قدیمی در مرکز پارک جاخوش کرده است که روزگاری پادگان، ایامی مرکز فعالیت‌های فرهنگی و حالا خانه هنرمندان شده است. برخی نقل می‌کنند که محمود و قاسم لاجوردی به همراه خیامی چنین طرحی را مطرح کرده بودند. از میان این سه دو تن سابقه تحصیل در ایالات متحده را داشتند. روایتی دیگر نیز خبر می‌دهد که برخوردار نیز در همراهی با این طرح کم نگذاشته بود. وال استریت این گونه باید تاسیس می‌شد.

اولین قدم

آنهایی که نیت کرده بودند وال استریتی برای ایران دست‌وپا کنند به خوبی می‌دانستند، نمونه غربی آن چه ویژگی‌هایی داشته است. خیابان وال استریت در آمریکا بیش از آنکه نقش بازار بزرگ و مرکزی و قلب اقتصاد را داشته باشد به محلی برای تجمع مردان تصمیم‌گیر اقتصادی بدل شده بود. از سناتورها تا سیاستمداران نام‌آشنا و لابی‌گرهای شناخته شده، همگی در وال استریت برای خود دفتری تاسیس کرده بودند. مشابه ایرانی ایده آمریکایی هم باید ویژگی‌هایی می‌یافت که شایسته چنین نامی باشد، از همین روی خاندان برخوردارها اولین قدم را برداشتند. آنان در کنار دست سفارت آمریکا (لانه جاسوسی) زمینی را خریداری کردند که مساحتی بسیار داشت.

زمین به سرعت به دو بخش تقسیم شد. قسمت شمالی زمین ساختمانی ده طبقه را در خود جایی داد که به اتاق بازرگانی صنایع و معادن ایران رسید و قسمت غربی و جنوبی زمین دست نخورده باقی ماند. تاسیس اتاق ایران در خیابان رویاهای اقتصاد ایران تنها دلیلی برای تجمیع مردان صاحب قدرت و ثروت بود. وال استریت ایرانی نیاز به حضور باشکوه مردان اهل کار و علم داشت.

دانشگاه پلی‌تکنیک بازوی علمی خیابان می‌شد و پارک هنر هم قصد داشت تا روشنفکران را در خود جای دهد. چنین شمال و جنوب خیابان از سوی نیروهای اثرگذار اجتماعی محاصره می‌شد. بخش شرقی، نمایندگی دیپلماسی را برعهده داشت و قسمت غربی هم به ادارات دولتی تعلق داشت. رویایی وال استریت در آستانه تحقق بود.

شرکت‌هایی که آمدند

روایت می‌کنند سفارت آمریکا در محلی که بعدها توسط انقلابیون، «لانه جاسوسی» نام‌گذاری شد، جشن‌های سالیانه استقلال آمریکا را برگزار می‌کرده است. جشن‌ها نیز با حضور میهمانانی بسیار برپا می‌شد که تجار مشهور اصلی‌ترین مدعوین آن بودند. در یکی از همین جلسات نیز موضوع از سوی خیامی به اطلاع دیگران رسانده می‌شود. طرح ایده تاسیس خیابانی در مرکز شهر تهران برای تبدیل شدن به قلب اقتصاد ولی کم حاشیه نبود.

> **تاسیس اتاق ایران در خیابان رویاهای اقتصاد ایران تنها دلیلی برای تجمیع مردان صاحب قدرت و ثروت بود. وال استریت ایرانی نیاز به حضور باشکوه مردان اهل کار و علم داشت. دانشگاه پلی تکنیک بازوی علمی خیابان می‌شد و پارک هنر هم قصد داشت تا روشنفکران را در خود جای دهد**

بازار تهران سال‌ها نمایندگی اقتصاد ایران را برعهده داشت و شاخص‌ترین چهره‌های اقتصادی هر کدام خود حجره‌ای در بازار داشتند. از همین روی رقیبی اینگونه برای بازار تهران به طور حتم با واکنش ساکنان جنوب شهر تهران مواجه می‌شد.

اولین نشانه‌های نارضایتی را نیز عباس اسیم و حاج حسین علاقبندان از بازاریان سرشناس تهران نشان دادند. آنها طی مراسمی در بازار تهران راه‌اندازی جشن‌های سفارت آمریکا را محکوم کردند و از تجار خواستند که قدم به چنین محیطی نگذارند. کمی دورتر از این دو ولی اتفاقاتی دیگر در حال وقوع بود.

برخی از صاحبان صنایع و بازرگانان دفاتر کسب و کار خود را به خیابان تخت جمشید منتقل کرده بودند. فعالان صنایع برودتی و تاسیساتی اولین‌هایی بودند که شرقی‌ترین بخش خیابان را به نام خود زدند و بازار اصلی کسب و کارشان را به خیابان تازه اقتصاد ایران منتقل کردند. در ابتدای خیابان نمایندگی شرکت‌های گروه بهشهر لاجوردی‌ها و در میانه خیابان چندین نمایندگی از کارخانه‌های لوازم خانگی برخوردارها شعبه زدند. قسمت پایانی نیز به دلیل حضور اتاق ایران خود رونقی دیگر یافته بود.

پایان سریع

نمایندگی شرکت‌های تجاری به سرعت به خیابان تخت جمشید منتقل می‌شدند که اتفاقی بزرگ در اقتصاد و سیاست ایران را تحت تاثیر قرار داد. انقلاب اسلامی به وقوع پیوسته بود. ۵۲ نفر از اصلی‌ترین فعالان اقتصادی ایران هر کدام سرنوشتی پیدا کردند. گروهی نیز که در اتاق بازرگانی سکونت کردند، چندان تمایلی به «بدیل»سازی برای بازار تهران نداشتند. از سویی دیگر موج انقلاب چنان شدت گرفته بود که دیگر کلامی از وال استریت و چنین واژگانی به میان نمی‌آمد. این بار خیابانی که قصد داشت قلب اقتصاد شود خود درگیر اتفاقاتی کم‌نظیر شده بود. خانه کنار دستی اتاق ایران از سوی جوانان انقلابی اشغال شد و برای ۴۴۴ روز در همین حالت باقی ماند. جوانان انقلابی نام «لانه جاسوسی» را بر آن نهادند. بخش شرقی اتاق هم از سوی نمایندگی‌های کمیته انقلاب اسلامی به تصرف در آمد تا پایگاهی برای سازماندهی نیروهای انقلابی شده باشد. کمی دورتر از این نقطه به روایت سید کاظم موسوی بجنوردی، رییس کنونی دانشنامه بزرگ علوم اسلامی و موسس حزب ملل اسلامی، دفتر شرکت «نونهالان» به فرمان آیت‌الله بهشتی در اختیار بجنوردی قرار گرفت تا نطفه «بنیاد مستضعفان» در آن بسته شود. منطقه‌ای که قرار بود قلب اقتصاد آزاد باشد چنین به اولین پایگاه مصادره‌ها بدل شد. ایده وال استریت همزمان با این تحولات به فراموشی سپرده شد. دفاتر تاسیس شده در خیابان جملگی به مالکیت بنیاد مستضعفان در آمدند. خیابان خالی شده بود. وال استریت هم فراموش شد.

دهه پراتفاق

خیابان تخت جمشید به سرعت به آیت‌الله طالقانی تغییر نام داد. ساختار اقتصاد ایران هم دگرگون شده بود. در میانه خیابان چاپخانه «تهرانی» متعلق به یکی از متدینین بازاری به محلی برای چاپ و توزیع اعلامیه‌های انقلابی در زمان مبارزه بدل شده بود.

گردانندگان چاپخانه دوستی نزدیک با «سعیدامانی» مبارز بازاری داشتند. آنان در نیمه شب‌ها دستگاه چاپ را به حاج سعیدامانی رها می‌کردند و این دو تا صبحگاه تمامی گفتار رهبر انقلاب را به اعلامیه برای بازار تبدیل می‌کردند. جنوب ساختمان چاپخانه ساختمانی دیگر متعلق به سرمایه‌داری بازاری به کلاس درس برای شهید بهشتی بدل شده بود.

خیابان «ویلا» در میانه وال استریت ناکام ایرانی هم ساختمانی دیگر برای تجمع نیروهایی نزدیک به مهندس بازرگان و یدالله سحابی بود. بازهم کمی آن‌سوتر از ویلا، در شمال خیابان طالقانی شش هزار متر زمین توسط مدرسه‌ساز سرشناس عباسعلی اسلامی خریداری شد تا بنیاد «اخلاق» برای تربیت نیروهای انقلابی تاسیس شود. بنیادی که مدرسه کمال نارمک را اداره می‌کرد و در هیات مدیره خود از یدالله سحابی با علاءالدین میرمحمدصادقی یکی متعلق به نیروهای ملی و انقلابی و دیگری وابسته به ارگان بازار و انقلاب را در خود جای داده بود. خیابان همسایگان انقلابی هم داشته است. در شمال غربی خیابان طالقانی میرمصطفی عالی نسب سکونت داشته است. او منزل خود را در سال‌های مبارزه به محل تجمع نیروهای انقلابی بدل کرده بود. در شمال شرقی خیابان هم خانواده سحابی‌ها حضوری فعال داشتند. خیابان طالقانی این گونه کم هم انقلابی نبود.

> **«وال استریت ایرانی». چنین ایده‌ای را یکی از سرمایه‌داران دهه ۵۰ مطرح کرده بود. نزدیکان خیامی و برخوردار نقل می‌کنند که این دو قصد داشتند نمونه‌ای مشابه از خیابان آمریکایی را در ایران تاسیس کنند. هردو نیز یکسره نشانی خیابانی در میانه شهر تهران را گرفته بودند که هم به شمال شهر نزدیک بود و هم به جنوب دسترسی داشت**

جغرافیایی رویایی

حداقل ۴۰ سال از آن روزی که خیامی پیشنهادی برای تاسیس خیابانی در مرکز تهران به عنوان قلب اقتصاد را داد، می‌گذرد. دست تقدیر ولی چنان رویاهای او را قاپیده که شاید حتی خیامی خود در گذر از خیابان کنونی طالقانی هم رگ‌هایی از ایده خود را احساس نکند.

خیابان طالقانی از میدان فلسطین تا خیابان مفتح باید به مرکز اقتصاد خصوصی ایران بدل می‌شد. اما در پایان دهه ۸۰ خیابان با مسجدی زیبا آغاز می‌شود. میدان ابتدایی خیابان را فلسطین نام نهاده‌اند که خود نمادی از ظلم اشغالگران به اشغال شدگان است، هرچند که وال استریت ایرانی قصد داشت نمادی از آزادی اقتصاد باشد.

سینما در خیابان دهه ۴۰ جایگاهی نداشت ولی اکنون دو سینما حضوری فعال دارند. یکی فلسطین نام دارد و با سالن‌های سه گانه خود رونقی نسبی دارد و دومی سینما «قیام» نام گرفته است. قیام نه به نام سینما می‌ماند و نه به جایگاه خیابان می‌خورد. فرهنگ و سینما اگر قصدی برای «قیام» داشت که حزب می‌شد و نه سالنی با صندلی‌های خالی. میانه خیابان هتلی بزرگ قرار گرفته که اکنون به نام هتل «انقلاب» می‌خوانندش. این همان اصلی‌ترین بخش ایده وال استریت بود. آنانی که رویای خیابانی جهانی را در سر داشتند، برای اقامت میهمانان خارجی هم مجموعه‌ای عظیم ساخته بودند که اکنون به سینما «قیام» و هتل «انقلاب» بدل شده است.

دو نامی که نه به هتل نزدیک است و نه به سینما و نه به خیابانی در مرکز اقتصاد ایران. هتل انقلاب در عهده خیابان وال استریت به نام «رویال گاردن» مشهور بود. شش هزار متر زمین برای ساخت اقامتگاه میهمانان اقتصاد ایران اختصاص یافته بود. میان این دو در عهده جدید تنها نمادی که شباهت به اصل خیابان آمریکایی وجود دارد، تاسیس شده است. ساختمان «بورس کالا» یا به اجبار یا به اتفاق به خیابانی آمده که باید می‌آمد. از شرکت‌های بخش خصوصی در خیابان تنها سه ساختمان باقی مانده است. اولی به زیمنس آلمان تعلق دارد که بیشتر به پارکینگ شباهت برده است. دومی برای «ایران واشکودا» متعلق به جمهوری چک است.

هنگامی که نمایندگی خود در ایران را تاسیس کرد قصد داشت تا ماشین‌های سنگین را وارد بازار ایران کند ولی اکنون ساختمانی متروکه در خیابان رویاهای سوخته شده است. ساختمان سوم ولی متعلق به چاپخانه‌ای بزرگ بود که نام «بین‌المللی» را برای خود برگزیده بود و اکنون تنها انبار بدون وارث شده است. در خیابان ۳۱ بانک شعبه و دفتر دارند که تنها سه بانک خصوصی‌اند و ۲۹ بانک دیگر به دولتی‌ها تعلق دارد. فوج شرکت‌های دولتی خیابان طالقانی را چنان بلعیده که دیگر فرصتی به بخش خصوصی نمی‌رسد.

وزارت نفت غول پیکرترین نماد خیابان شده است. ساختمان عظیم در کنار دست پل حافظ چنان قد کشیده که پلی با آن عظمت حقیر شده است. کمی دورتر شرکت «پخش و پالایش فرآورده های نفتی»، «شرکت علمیات حفاری نفت»، «شرکت پخش فرآورده های نفتی» و «شرکت نفت و گاز ایران» سراسر خیابان را به اشغال خود در آورده‌اند. وزارت نفت در جایی که حضور نداشته، جایگاه خود را به بانک تجارت داده که خیابان را حیاط خلوت خود کرده است. از شعبه مرکزی، دایره ارزی، شعبه‌های اداری، امور شهرستان‌ها، امور داخلی گرفته تا شعبه ساده همگی در خیابان جمع‌اند.

سه روزنامه هم در سه نقطه خیابان جا خوش کرده‌اند تا حداقل خیابان کمی به رویایی که بود، نزدیک شود. «تهران امروز» در ابتدای خیابان، «محلات همشهری» در میانه و «جهان صنعت» در شرق پایانی خیابان نمایندگان رسانه‌ها در وال استریت ایرانی شده‌اند.

مرکز رویاهای اقتصاد ایران در تاسیس اندیشه کرده بود تا مقدمات دسترسی میهمانان به شرکت‌های هواپیمایی را نیز فراهم آورد. از همین روی دو شرکت خدمات مسافرتی در دو سوی خیابان تاسیس شد که اکنون آن هم متروکه شده‌اند. «بنیاد شهید انقلاب اسلامی» هم دیگر میهمانان خیابان است که در کنار سینما «قیام» و هتل «انقلاب» تراژدی نام‌ها را تکمیل می‌کند. از نمایندگان بخش خصوصی همان میراث برخوردار در خیابان باقی مانده است. اتاق بازرگانی در مجاورت موزه بنیاد شهید و لانه جاسوسی به تنهایی پرچم دار وال استریت ایرانی باقی مانده است.

نگاه

ربع سکه گران شد

■ **گروه اقتصاد:** دیروز در دومین روز از تعطیلات آخر هفته بازارهای جهانی بازار طلای ایران از تب و تاب رشد چشمگیر افتاده بود با اینهمه روند صعود قیمت‌ها کاملا متوقف نشده بود. روز گذشته قیمت سکه تمام بهار طرح قدیم بازهم ثابت ماند و از عدد ۴۵۰ هزار تومان تکان نخورد با اینهمه ارزش سکه رقیب یعنی طرح جدید دو هزار تومان افزایش یافت و به رقم ۴۰۷ هزار تومان رسید. در این روز در کنار ثابت ماندن قیمت نیم سکه نسبت به روز شنبه، خرید یک قطعه ربع سکه سه هزار تومان بیشتر هزینه روی دست مشتریان گذاشت. هر قطعه از این نوع سکه دیروز روی تابلوی قیمت فروشندگان ۱۱۹ هزار تومان قیمت خورد. محمد کشتی آرای رییس اتحادیه طلا، جواهر و نقره درخصوص وضعیت بازار داخلی گفت: هر اونس طلا برای اولین‌بار به ۱۴۷۶ دلار رسیده است و به‌طور متوسط در طول یک هفته گذشته روند صعودی موجود باعث افزایش ۵۳ دلاری هر اونس طلا شده است. محمد کشتی‌آرای با بیان اینکه به نظر می‌رسد این روند ادامه داشته باشد، گفت: از طرفی قیمت نقره نیز ۳/۶ دلار افزایش داشته و هر اونس نقره به ۴۰ دلار و ۴۵ سنت رسیده که این رقم نیز رقمی بی‌سابقه برای هر اونس نقره است. وی با اشاره به قیمت پلاتین که هر اونس آن به هزار و ۸۱۵ دلار رسیده، اظهار کرد: پلاتین نسبت به هفته گذشته ۴۶ دلار افزایش قیمت داشته است. در بازار داخلی نیز با توجه به تحولات جهانی و روند افزایشی قیمت طلا و سکه افزایش تقاضا را داشتیم و این موضوع باعث شد که قیمت سکه برای اولین‌بار به ۴۲۰ هزار تومان برسد، ولی با توزیع سکه و شمش طلا توسط بانک مرکزی، از روز شنبه، بیستم فروردین‌ماه قیمت‌ها تعدیل شد. رییس اتحادیه کشوری طلا و جواهر با اشاره به اینکه ورود بانک مرکزی به بازار طلا و سکه می‌توان قیمت‌ها را تعدیل کرد، افزود: بانک مرکزی قیمت پایه سکه طلا را معادل قیمت‌های بازار، بین‌المللی و ارز تعیین و اعلام می‌کند. به گفته کشتی‌آرای، با ادامه حراج سکه و شمش طلا در روزهای آتی قیمت‌ها در بازار داخلی به صورت ناخودآگاه شفاف‌تر خواهد شد، همچنین میل خرید مردم نیز در بازه به صورت اتوماتیک فروکش می‌کند. رییس اتحادیه کشوری طلا و جواهر با تاکید بر واقعی بودن قیمت خرید و فروش هر گرم طلای ۱۸ عیار در بازارهای داخلی گفت: هر گرم طلای ۱۸ عیار امروز ۴۰ هزار و ۱۲۰ تومان فروخته می‌شود.

طلاو سکه	قیمت (تومان)	تغییر (تومان)
بهار آزادی طرح قدیم	۴۵۰۰۰۰	-
بهار آزادی طرح جدید	۴۰۷۰۰۰	+۲۰۰۰
نیم سکه بهار آزادی	۲۰۴۰۰۰	-
ربع سکه بهار آزادی	۱۱۹۰۰۰	+۳۰۰۰
هرمثقال طلای ۱۸ عیار	۱۸۴۸۹۰	+۱۰۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۴۰۱۲۰	+۲۰

بازار ارز روی مدار نوسان

■ **شرق:** در بازار ارز ایران نوسان قیمت همچنان ادامه دارد؛ نوسانی که هر از گاهی دامنه‌دار و چشمگیر است و گاهی کم و نه چندان قابل توجه. در ادامه همین روند نیز در دومین روز هفته و بیست و یکمین روز فروردین دلار آمریکا با رشد یک تومانی در قیمت روبه‌رو شد اما ارزش یورو واحد پول اتحادیه اروپا افزایش پنج تومانی قیمت را در کارنامه خود به ثبت رساند. در این روز ارزش هر دلار آمریکا با رشد یک تومانی هزار و ۱۲۶ تومان به ثبت رسید. در روز مورد بررسی یعنی یکشنبه یورو هم روی ریل گرانی حرکت کرد به این ترتیب ارزش واحد پول اروپا در مقابل واحد پول ایران معادل پنج تومان افزایش یافت و هزار و ۶۲۵ تومان به ثبت رسید. با این حال دلار کانادا روی قیمت‌های روز شنبه پافشاری کرد تا به این ترتیب مشتریان بازار ارز در مقابل خرید هر برگ از آن همچنان هزار و ۱۹۵ تومان بپردازند. پوند انگلیس هم وضعیتی مشابه داشت به این ترتیب ارزش واحد پول جزیره رقم هزار و ۸۴۵ تومان را به نام خود ثبت کرد. دلار استرالیا هم در روی پاشنه ثبات چرخید. دیروز صرافان روی تابلوی قیمت خود در مقابل دلار استرالیا عدد هزار و ۱۸۵ را ثبت کردند تومان که نسبت به روز قبل بدون تغییر بود. در این روز ارزش یکصد ین ژاپن هم با افزایش پنج تومانی مواجه بود. دیروز یکصد ین ژاپن هزار و ۳۲۵ تومان ارزش داشت اما هر درهم امارات بدون تغییر روی رقم ۳۰۷ تومان جا خوش کرد. دیروز بازارهای جهانی هم در شرایطی هفته جدید را آغاز کردند که در هفته گذشته اخبار بسیاری به مشتریان مخابره می‌شد. فرانک سوییس که سرمایه‌گذاری ارزی مطمئنی به شمار می‌رود با هشدار سونامی، در برابر دلار صعود کرد. بانک مرکزی اروپا هم هفته گذشته برای نخستین بار در سه سال اخیر مجبور شد برای مقابله با افزایش فشارهای تورمی نرخ بهره بانکی اروپا را افزایش دهد.

این برای نخستین بار از جولای ۲۰۰۸ است که بانک مرکزی اروپا نرخ بهره بانکی را افزایش داده است و این برای اولین بار در ۴۰ سال اخیر است که اروپا پیش از آمریکا نرخ بهره بانکی را افزایش داده است. نرخ تورم اروپا ماه دسامبر به بیش از ۲/۶ درصد رسیده است که این رقم در دو سال اخیر بی‌سابقه است.

ارز	قیمت (تومان)	تغییر (تومان)
دلار آمریکا	۱۱۲۶	+۱
یورو	۱۶۲۵	+۵
پوند	۱۸۴۵	-
دلار کانادا	۱۱۹۵	-
یکصدین ژاپن	۱۳۲۰	-۵
درهم	۳۰۷	-